

[Økonomi- og budgetministeren.]

højet. De beløb, kommunerne og amtskommunerne får anvist månedsvi, påvirkes imidlertid ikke af dette merprovenu. Der er nemlig tale om, at kommunerne ved deres budgetlægning har undervurderet indtægtsstigningen hos borgerne og derfor har fastsat en udskrivningsprocent, der er for høj i forhold til det beløb, de har anmeldt til kildeskattedirektoratet som deres skattebehov. Det er dette beløb — og ikke udskrivningsprocenten — der er underkastet et skatteeft. I 1972-73 medfører kommunernes underbudgettering af de skattepligtige indkomster en forøgelse af statens overskud, men i det følgende finansår giver den anledning til en efterregulering fra staten til kommuner og amtskommuner, der falder som en massiv udbetaling i begyndelsen af november 1973.

Som nævnt ved omtalen af budgettet for indeværende finansår stiger kommunernes andel af kildeskatten i 1971-72 med 4,1 milliarder kr.; heraf er de 1,3 milliarder kr. den efterregulering, der blev udbetalt i begyndelsen af denne måned. I 1972-73 forudser vi en efterregulering på 2,3 milliarder kr. til kommunerne, og i 1973-74 vil den formentlig blive af samme størrelsesorden. Det er klart uhensigtsmæssigt, at så stor en del af kommunernes indtægter ikke kommer til udtryk på de kommunale driftsbudgetter.

Efter det nye skøn over kildeskatten stiger det samlede provenu fra ca. 31,3 milliarder kr. til 36,6 milliarder kr. svarende til en stigning på ca. 17 pct.; det er resultatet af den uændrede udskrivningsprocent for staten, af en stigning i den gennemsnitlige kommunale og amtskommunale udskrivningsprocent fra 18,9 pct. i 1971 til 19,3 pct. i 1972 samt endelig af en forventet stigning i pengeindkomsterne på ca. 10 pct. fra 1971 til 1972.

Af den samlede stigning i indtægten af kildeskatten på ca. 5,3 milliarder kr. fra 1971-72 til 1972-73 går denne gang ca. 2,8 milliarder kr. til kommunerne og 2,5 milliarder kr. til staten. Når det nye skøn er indarbejdet i form af ændringsforslag, vil de blive fremsat til finanslovforslaget.

Finanslovforslaget som korrigeret ved de nye indtægtsskøn viser et overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på ca.

3,3 milliarder kr. Når man tager hensyn til de før nævnte forbehold om udgifternes sammensætning, der er af betydning for den finanspolitiske vurdering af statsbudgettets påvirkning af den økonomiske udvikling, må man sige, at der også for det kommende år er tilrettelagt en stram finanspolitik. Her til kommer, at statsbudgettet må ses som en del af de samlede offentlige budgetter. Som følge af skatteeft og af den restriktive lånepolitik for kommunerne indtræder der i 1972-73 en forbedring af kommunernes balance på drifts- og anlægsbudgetterne.

Der er med finanslovforslaget også lagt op til en videreførelse af den restriktive likviditetspolitik, idet kasseoverskuddet ventes at blive ca. 2,6 milliarder kr. for det kommende finansår.

De samlede resultater af budgettet for hele den offentlige sektor og af statens påvirkning af likviditeten peger frem mod det problem, der er det centrale for regeringens økonomiske politik: at opnå en mere effektiv styring.

Regeringen vil angribe dette problem på flere måder, for der hersker på forskellige områder varierende målsætninger for, hvad styringen skal indebære. For den offentlige sektor er ambitionsniveauet højt. Den direkte styring af statens egen efterspørgsel må suppleres med rammer for kommunernes økonomiske aktivitet. Staten skal ikke centralt prioritere de enkelte kommuners initiativer, men må gennem et samarbejde med kommunerne sikre en effektiv styring af den samlede offentlige sektors efterspørgsel. Samtidig er det vort ønske at videreføre udligningen mellem rige og fattige kommuner. Det må indgå i overvejelserne at sætte ind med sådanne ændringer af refusions- og tilskudsreglerne, som løser op for udligningsproblemet.

Disse bestræbelser gør det ønskeligt at udvide forhandlingerne med de kommunale organisationer, så vi når frem til en løbende udveksling af informationer og synspunkter.

Statens opsparingsoverskud repræsenterer en væsentlig finansieringskilde for resten af samfundet. Vi må nå frem til opstillingen af en plan for, hvorledes statens overskud sammen med den private opsparing i hovedtræk skal fordeles til boligbyggeri, erhvervsinvesteringer samt, om end i begrænset omfang, til kommunerne. Det er ikke mindst